

**ВСЕУКРАЇНЬСЬКА ОЛІМПІАДА
ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ВСТУПНИКІВ
НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ – 2022
ДИСТАНЦІЙНИЙ ТУР**

Рівень I

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№1-35). Завдання має основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважають виконаним, якщо учасник вибрав та позначив відповідь у бланку відповідей. Правильна відповідь оцінюється в 2 бали. Максимально за рівень I можна отримати 70 балів.

1. Назвіть 1. Позначте рядок, у якому допущено помилки у вживанні: апострофа.

- А. Кав'ярня, між'ярусний, Мар'яна, пів'яблука, нав'ючений.
- Б. Дит'ясла, верб'я, п'ять, пір'я, Стеф'юк.
- В. Пів'юрти, Припять, безіменний, об'їздити, рутв'яний
- Г. Торф'яний, під'їхати, матір'ю, в'язи, зв'ялити.

2. Позначте рядок, у якому спрощення приголосних у всіх словах передається на письмі:

- А. Заїз..ний, шіс..сот, хвас..ливий, со..нце.
- Б. Очис..ний, шіс..надцять, випус..ний, ус..но.
- В. Студен..чин, п'я..десять, відпус..ка, сер..це.
- Г. Безчес..ний, блис..нути, якіс..ний, щотиж..ня.

3. Позначте рядок, у якому допущено помилки в написанні займенників:

- А. Яка-небудь, дещо, кого-небудь, аби з кого, нічий.
- Б. Що-небудь, декотрі, будь-ким, аби на кому, ніхто.
- В. Деякий, хтозна-кого, казна у чому, хтозна відчого, з казна ким.
- Г. Хтозна-що, хтозна-на-чому, деякий, хтозна-кого, абиякого.

4. Усі слова є спільнокореневими в рядку:

- А. Весняний, веснянка, весна, навесні.
- Б. Мовчати, мовчиш, мовчу, мовчали.
- В. Лисиця, лис, лисий, лисина.

Г. Вода, водій, водити, підводний.

5. Граматично правильне закінчення речення «Мріючи про майбутнє, ...»

А. думки летять кудись далеко.

Б. здається все минуле таким далеким.

В. згадую прожиті дні.

Г. нас кличе до себе минуле.

Д. перед нами постають незнані світи.

6. У якому рядку всі слова пишуться з Ъ:

А. Багат...ма, кін...чик, міл...йон, ремін..., літ...ні.

Б. Приятел...ці, нен...ці, дон...ці, різ...бяр, добровол...ці.

В. Парас...ці, Гал...ці, Натал...ці, т...мяний, веселит...ся.

Г. Поділ...ський, промін...чик, черешен...ці, кул...ці, гіл...ці.

7. Виберіть рядок, у якому всі слова вживаються з ненаголошеним И:

А. Стр...міти, в...л...чати, кр...вавий, ч...решня.

Б. Пер...літ, чер...вики, сл...вовий, стр...мати.

В. Пл...вти, тр...мати, тр...вога, гл...тати.

Г. Гл...б...на, в...соч...на, л...в...ня, ш...рочінь.

8. Позначте рядок, де наявна помилка.

А. Прем'єр-міністр, хліб-сіль, народно-визвольний, далекоглядний.

Б. Радіоапаратура, чар-зілля, м'ясо-молочний, волелюбний.

В. Військо-морський, лісостеповий, кисло-молочний, білосніжний.

Г. Сніжно-білий, фізико-математичний, радіофізичний, соціолінгвістика.

9. Однаковий звук позначають букви, підкреслені в окремих словах речення

А. Лиха тому зима, у кого кожуха нема.

Б. Літом пролежиш, а зимою із сумою побіжиш.

В. Хто літом спеки боїться, той зимою не мав чим грітьься.

Г. Кому влітку холод, тому взимку голод.

10. Правила правопису частки не порушено в рядку

А. Раптом повітря наповнилося нерівним виючим гудінням літаків.

Б. На ганку загупали чийсь швидкі кроки, потім шалено задзвонив дзвоник, незабаром постукали у двері.

В. Кожен сквер у цьому місті мав свій ніким неписаний статут.

Г. Скільки сил віддано, щоб змусити неприборкану природу віддати людині свої багатства.

11. НЕМАЄ орфографічних помилок у реченні

А. Суцвіття дури щільне, схоже на вінчик, направленне вгору.

Б. Перлині вани знімуть стрес і втому, зміцнять здоров'я й нормалізують сон.

В. По лінії берега, серед тінистих садків, білили розкішні вілли.

Г. Моко – один із популярних тонів для волосся вже кілька сезонів

12. Позначте рядок, у якому в усіх словах відбувається уподібнення приголосних:

А у сорочці, безшумний, сонце

Б указка, весна, радістю

В легкий, смішся, земний

Г у книжці, молотьба, нігті

13. Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка:

А. надзьобувати, юшечка, щасливець

Б. бджолосім'я, розмаїтість, обличчя

В. єднання, сором'язливість, щирість

Г. джерельце, льодовий, щільний

14. Фразеологічний зворот ужито в реченні:

А. Сама від себе ще така далека, немов оце приніс мене лелека.

Б. Не лякайся моєї любові, хоч сніги залягли, як літа.

В. У небі вітер кучерявий колише теплу блякить.

Г. Життя – єдина мить, для смерті ж ціла вічність

15. Через дефіс треба писати всі прислівники в рядку:

А. по/нашому, в/нічию, ледве/ледве, с'як/так

Б. з/рештою, врешті/решт, хтозна/куди, в'ряди/годи

В. мало/помалу, віч/на/віч, десь/інколи, по/латині

Г. десь/то, як/раз, як/небудь, будь/коли

16. Правильно утворено форму третьої особи множини від інфінітива:

А. проводжати – проводять

Б. полоти – полять

В. хотіти – хотять

Г. бігти – біжать

17. Правильну відмінкову форму числівника *сто вісімдесят сім* наведено в рядку:

А. Р.в. ста вісімдесяти семи

Б. Д.в. сто вісімдесяти семи

В. З.в. ста вісімдесят сім

Г. О.в. ста вісімдесятьма сіма

18. Форми ступенів порівняння можна утворити від усіх прикметників рядка:

- А. кругленький, смачний, щирий
- Б. красивий, яскравий, лисий
- В. широкий, гнідий, бадьорий
- Г. скромний, малий, солодкий

19. Помилку в утворенні імен по батькові допущено в рядку:

- А. Тарасович, Євгенович, Юрійович
- Б. Віталієвич, Ігорович, Степанівна
- В. Андрійович, Миронівна, Васильович
- Г. Анатолійович, Микитович, Савівна

20. Позначте рядок, у якому всі іменники у формі кличного відмінка мають закінчення -Е:

- А. земля, душа, Київ, кобзар
- Б. кравець, Наталка, пісня, вітер
- В. Назар, генерал, Ілля, героїня
- Г. вовк, Оля, тесляр, народ

21. Кому з героїв «Лісової пісні» Лесі Українки належать слова:

Хліб добрий, дівонько, а не людина.

Але, щоправда, я таки вподобав

Породу вашу лісову. Як буду

Вмирати, то прийду, як звір, до лісу...

- А. матері Лукаша
- Б. Лісовику
- В. дядькові Леву
- Г. Лукашеві

22. У 20-30-х роках він був оцінений як «ворожий пролетаріату», «ідеологічно хибний», такий, у якому соціальне замінене індивідуальним, біологічним, село протиставляється місту, «наскрізь несучасний, ворожий радісному сприйманню життя» твір:

- А. «Місто» В. Підмогильного
- Б. «Я (Романтика)» М. Хвильового
- В. «Мина Мазайло» М. Куліша
- Г. «Вершники» Ю. Яновського

23. Цикл памфлетів М. Хвильового, якими він розпочав знамениту літературну дискусію 1925-1928 років, мав назву:

- А. «Сині етюди»
- Б. «Камо грядеш?» («Куди йдеш?»)
- В. «Нарід чи чернь?»
- Г. «Чому я не хочу жити в СРСР?»

24. Вислови із твору М. Коцюбинського: «[Жайворонки] ... кидають з неба на поле свою сверлячу пісню»; «б'ють дзьобами в золото сонця », «грають на його променях»; «сіють пісню на дрібне сито і засівають нею поля», «з того посіву зійшла срібна нитка вівсів» є прикладами:

- А. алегорії
- Б. метафори
- В. порівняння
- Г. епітетів

25. Щезник, мольфар, Чугайстир є персонажами твору:

- А. «Тіні забутих предків»
- Б. «Повість минулих літ»
- В. «Лісова пісня»
- Г. «Intermezzo»

26. І. Франко писав, що «найліпшою історичною повістю в нашій літературі» є роман:

- А. «Тигролови» І. Багряного
- Б. «Чорна рада» П. Куліша
- В. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного
- Г. «Гайдамаки» Т. Шевченка

27. Появу в кінці ХХ століття «нової літератури, іронічної, видовищної, котра пародіювала ідеологічні кліше, відроджувала форми барокової гри, озвучувала новий маскарад персонажів і ролей» пов'язують із:

- А. експресіонізмом
- Б. постмодернізмом
- В. імпресіонізмом
- Г. неоромантизмом

**28. Для нас вона в світі єдина, одна
в просторів солодкому чарі...**

Вона у зірках і у вербах вона,

і в кожного серця ударі... –

це уривок із поезії:

- А. М. Рильського
- Б. П. Тичини
- В. А. Малишка
- Г. В. Сосюри

29. «Сонячні кларнети» – це збірка поезій:

- А. М. Рильського
- Б. П. Тичини
- В. В. Сосюри
- Г. І. Франка

30. Лист як композиційний прийом використано у творі:

- А. «Зачарована Десна» Олександра Довженка

- Б. «Я (Романтика)» Миколи Хвильового
- В. «Балада про соняшник» Івана Драча
- Г. «Три зозулі з поклоном» Григора Тютюнника

31. Хто писав про Лесю Українку: „Від часу Шевченкового „Поховайте та вставайте, кайдани порвіте” Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст сеї слабосилої хворої дівчини”?:

- А. Панас Мирний
- Б. М. Коцюбинський
- В. І. Франко
- Г. О. Кобилянська

32. Кому належать слова про І. Котляревського:

*«Будеш, батьку, панувати,
поки живуть люди;
поки сонце з неба сяє,
тебе не забудуть!»:*

- А. Т. Шевченку
- Б. І. Франкові
- В. Лесі Українці
- Г. Ліні Костенко

33. Основними сюжетними лініями роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні»

Панаса Мирного є всі, ОКРІМ:

- А. історія Івана Вареника
- Б. історія життя Грицька та його дружини Христі
- В. конфлікт свекрухи та невістки
- Г. історія села Піски та панів Польських

34. Характер героя роману «Чорна рада» П. Куліша Божого чоловіка розкривають усі риси, ОКРІМ:

- А. лікує зіллям і молитвою хворих
- Б. уславлює часи Хмельниччини
- В. викупає з полону козаків
- Г. син паволоцького попа

35. Хто в п'єсі «Наталка Полтавка» І. Котляревського співає пісню «Віють вітри, віють буйні...»?

- А. Горпина Терпилиха
- Б. возний Тетерваковський
- В. Наталка
- Г. виборний Макогоненко

Рівень II

Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») (№ 36–41). Завдання має два блоки інформації, позначених цифрами і буквами. Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважають виконаним, якщо учасник зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Г) у таблиці бланка відповідей. Кожна правильна «логічна пара» оцінюється в 1 бал. Максимально за блок можна отримати 24 бали.

36. Установіть відповідність між термінами (1–4) та реченнями (А–Д):

Тип простого речення	Приклад
1 односкладне	А Ночвами моря не перепливеш
2 непоширене	Б І вірші, і щастя – усе суєта, окрім золотистої чашечки кави.
3 ускладнене	В В городі тиша й мовчазний передзвін сердець.
4 неповне	Г Семеро одного не ждуть. Д Воду решетом носити – фразеологізм.

37. Установіть відповідність між видом складного речення (1–4) та прикладами речень (А–Д):

Тип складного речення	Приклад
1 складносурядне	А Від того як ви засієте ниву залежать і сходи і наливання колосу і майбутній урожай.
2 складнопідрядне	Б Високі скелі гордо навислі над морем піддались нарешті море вигризло в них високі і глибокі гроти.
3 безсполучникове	В Сорок вісім могутніх струменів злилися в один пінистий велетенський водоспад і марно шумлять надихаючи поетів і радуючи дітей.
4 з різними видами зв'язку	Г Повитягались гострі шпильки одділились окремі камені перетворившись у білий мармур одяглися в різьбу і встав перед нами острів із моря весь як Міланський собор. Д Чи дикий звір може де на неї натрапив чи подалась вона світ за очі чи змили її хвилі водоспаду в те широке безкрає море.

38. Установіть відповідність між розділовим знаком (1–4) та прикладом його вживання (А–Д):

1 кома між частинами безсполучникового речення	А Він бачить, як правнук за плугом іде, як повно буяє життя молоде.
2 кома між частинами складнопідрядного речення	Б Чи то шумлять так хвилі, чи німфа плаче вслід.
3 кома при відокремленій прикладці	В Як творець, Шевченко може бути для нас взірцем у всьому.
4 кома при відокремленій обставині	Г Чому ліси чекають мене знову, на щит піднявши сонце і зорю?
Д Вітер дихне – пшениці ворухнуться розкішні, вусом шелесне ячмінь, похитнеться, встає.

39. Установіть відповідність між автором (1–4) та провідним мотивом його твору (А–Д):

1 нездоланність міста перед нападниками	А Максим Рильський
2 утрата зв'язку між поколіннями	Б Микола Зеров
3 таїнство Різдяного вечора	В Ліна Костенко
4 оспівування високої материнської любові	Г Андрій Малишко
Д Богдан-Ігор Антонич

40. Установіть відповідність між твором (1–4) та уривком із нього (А–Д):

1 «Пісня про рушник»	А Як я малим збирався навесні
Піти у світ незаними шляхами
2 «Лебеді материнства»	Б І застиг він на роки і на століття
В золотому німому захопленні.
3 «Балада про соняшник»	В Рідна мати моя, ти ночей не доспала
І водила мене у поля край села...
4 «Як добре те, що смерті не боюсь я...»	Г Народе мій, до тебе я ще верну,
Як в смерті обернуся до життя...

Д У хмільні смеркання мавки чорноброві
Ждатимуть твоєї ніжності й любові. |

41. Установіть відповідність між автором (1–4) та центральним образом його твору (А–Д):

1 Загірної комуни	А Олександр Довженко
2 героя, який чесно несе свій хрест	Б Ліна Костенко
3 співочої душі України	В Микола Хвильовий
4 прагне дворянства	Г Василь Стус
Д Іван Карпенко-Карий

Рівень III

Завдання з вибором трьох правильних відповідей із трьох груп запропонованих варіантів відповідей (№ 42–43). У бланку відповідей розмістіть цифри, що відображають правильні відповіді у кожному стовпчику запропонованих тверджень. Максимально за блок можна отримати 6 балів.

42. Виберіть правильне позначення часу й числівники, за допомогою яких позначаємо час:

Котра година?	Години позначаються	Хвилини позначаються
1. Без десяти чотирнадцять	1. Порядковим числівником у формі чоловічого роду	1. Дробовим числівником
2. За десять чотирнадцять	2. Кількісним числівником	2. Збірним числівником
3. Тринадцять п'ятдесят	3. Порядковим числівником у формі жіночого роду	3. Власне кількісним числівником

43. Виберіть маркери, що характеризують письменницю:

Генерація/покоління	Проза	Поезія
1. Сімдесятники	1. Записки українського самашедшого	1. О слово рідне! Орле скутий!
2. Вісімдесятники	2. Моя автобіографія	2. Слово, чому ти не твердая криця...
3. Шістдесятники	3. Три зозулі з поклоном	3. Страшні слова, коли вони мовчать